

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A selymészet veszedelme.

Bárhová tekintünk is az utcákon és köztutakon, nem látunk mást, mint kosárral vagy tarisznyával és szalmaluzó horoggal felfegyverkezett gyermekeket, akik selyméreik számára lekopasztyák az eperfákat.

Ismételt hozzászólásaink után tudhatja a nagy közönség, hogy barátai vagyunk ezen szépen fejlődő házi iparágak. De éppen mert barátai vagyunk, újból is felhozzuk ama tapasztalatokat, melyeknek sürgős orvoslása nélkül e téren állandó haladást várni önámítás lenne.

Mindenekelőtt ott az alaphiba és abban rejlik minden visszaélésnek gyökere, hogy a tenyésztők között nincsen semmiféle fejelem. Így aztán a hatóságok jóakarataival kérkedő termelők szabadjára érzik magukat bocsájtva és az eperfákkal szemben úgy viselkednek, mint a kutyafejű tártók a meghódított ellenséggel szemben. A melyfa könnyebben hozzáférhető, azt utolsó levelétől is megfosztják és így megfosztva azt lélegző szerveitől, kiteszik a biztos fönkrejtetésnek. Már is sürűn látni, hogy az olyan öregebb fák, melyeknek koronáját hozzáférhetőség szempontjából törzsigt levagdosták és melyeknek vesszőszerű új hajtásairól a levelek letépettek, kezdnek tömegesen elcsenevézni, sőt végleg kihalni.

A szedőgyerekeknek kedvtelést okoz, ha a házak előtt a lakosok legnyobbb heccelésével végezhetik barbár munkájukat. Akármilyen emberséges gondolkodású a háziúr, nem szabadulhat meg attól a tiüödéstől, hogy tulajdonkép minék is ültetett és nevelt ő olyan fát, a mely neki csak lármát, nyugtalanságot és szemetet okoz; sőt árnyékot sem vet, mert levelcít kiméletlenül lekaszabolják.

Ne csudálkozzunk, ha az ellenőrizetlen barbarizmus hasonló barbár óvintézkedéseket provokál és az eperfatulajdonosok ráunván a lélekölő hajszára, minden eszközt felhasználnak, hogy portájuk előtt az eperfát kiveszítsék.

Egyik titokban forró vízzel öntözi a tövét, hogy kiszáradjon, másik meszes vízzel fecsken-dezi be a koronáját, hogy a leveleket élvezhetelenné tegye; a harmadik magasra fölnyesi a törzsét, hogy egy könnyen hozzá ne lehessen férni. Ma még persze több az eperfa, mint a selymentenyésztő, tehát néhány évig a védekezés nem lesz a selymészet érezhető kárára.

Azonban lassanként egyik eperfa a másik után — ki tudná mitől — elszárad s helyébe akácot vagy más olyan díszfát ültet a tulajdonos, a mely árnyékot vet és nem teszi ki a kiméletlen kis és nagy gyerekek önkényének. Akkor aztán későn lesz a hatósági jajveszék, mert egyre több lesz a termelő és egyre kevesebb az eperfa, mely pedig tudvalevőleg nem valami rohamosan növekszik. Szóval egy ok sem fog többé az eperfa-ültetés mellett, ellenben száz tekintet fog ellene szólni, és így, ha csak ezen szép lendületű iparágak helyes meghonosodására minél előbb gond nem fordítatik: megint ott leszünk, ahol már egyszer voltunk, hogy vármegyénkben a selymészet nagymérvű elterjedés után egyszerre csak egészen lecsappan.

Most még jókor lenne s a 12-ik órában is meg lehetne menteni a jelent és a jövőt az ügynek, ha a selymeszedők alkalmas uton megfigyelmeztetnének. Ez annál könnyebben megtörténhetné, mert nincs semmi kétség, hogy a selymentenyésztési felügyelők e részben már megállapodott tapasztalati nézetekkel bírnak s azokat a hatóságnak szívesen rendelkezésére bocsájtánák.

Bezerédj Pál miniszteri megbízott ur szíveskedjék e hangos panaszcól tudomást venni és személyesen meggyőződni, különben e nagyszerű kezdemény amily gyorsan népszerűvé vált, éppen olyan hamar fog éhhalállal kimúlni.

Hirek.

Székesfehérvári püspökké — mint halljuk — Latinovics Gábor kaloecai kanonok és Baja város orsz. képviselője fog kinevezetni.

Személyi hír. Ujvidék város főispánjává Rohonyi Gyula, a kulpini kerület országgyűlési képviselője, fog kinevezetni, még pedig a legközelebbi napokban.

Egyházmegyei hírek. A folyó hó 22-én megtartott plébánosi vizsgálatot letették: Hafner István pászori, Eichhorn Ferenc zombori, Mamuzsich Bodog, Bed-sula Bálint és Kanyó János szabadkai káplánok, Kulnesich Illés szabadkai hitelmező és Kulnesich szabadkai hittanár, Odry Lajos szántovai és Sándor József bezdani és Pupák János kaloecai káplán.

Kinevezés. Kikindai Aladár, zombori államépítészeti mérnököt, bíboros érsekünk uradalmi mérnökévé nevezte ki.

Jubiláló szerb költő. Dr. Jovánovics János, szerb költő f. hó 29-én ünnepli írói munkásságának negyvenéves jubileumát. A Kisfaludy-társaság f. hó 29-én d. u. 5 órakor e célból ülést tart, a m. t. akadémia kis-teremben, melyre dr. Jovánovics János levelező tag ját is meghíta. Az ülés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. Hadzsies Antal l. t.: Jovánovics János. 3. Abrányi Emil r. t.: Műfordítások Jovánovics János költeményeiből. 4. Gyulai Pál r. t.: Néhány szó Jovánovics János jubileum alkalmából. Az ülés félnyolc órakor a Frohner fogadó termében ünnepi lakoma követi, melyet a társaság Jovánovics tiszteletére rendez. A résztvenni kívánók fölkeretnek, hogy f. hó 28-ig a társaság titkárnál jelentkezzenek.

Egyházi hírek. Snehner József káplán Dusnok-ról Monostorszegre, Michler Ferenc káplán pedig Monostorszegről Doroszlóra hasonló minőségben áthelyeztettek.

Személyi hír. Dr. Vadas Kálmán városi tisztifőorvos, f. hó 25-én, hat heti szabadságidőre városunkból távozott.

Nt. Peanich József plávnai lelkész nyugalmába vonulván, helyébe bíboros érsek urunk ömünenciája által nt. Parichetich Endre zombori káplán küldetett oda, egyelőre ideiglenes lelkészi minőségben.

A bajai állatkiallítás f. hó 30-án estőtörökön d. e. 9 órakor nyitják meg. Eddig 500 állat van bejelentve; és pedig 130 drb szarvasmarha, 170 drb sertés és juh, és 200 drb baromfi. Tekintve, hogy ily nagy számuak a bejelentések és az érdeklődés minden várakozást felülmúl, a kiállítás sikere biztosítottnak tekinthető.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1889. évi május hó 29-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. Belügyminiszteri leirat a birtokváltozási díjak iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 3. Belügyminiszteri leirat a középkereskedelmi iskolai szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 4. Bálics József rendőrhadnagyának ezen állásról bejelentett lemondása. 5. Az üresedésbe jött rendőrhadnagyi állásnak választás utján leendő betöltése. 6. Bezerédj Pál országos selymentenyésztési biztos átirata a guboraktár ügyében. 7. Róheim Károly zombori lakos ajánlata az apatini csárdaföld további bérelte tárgyában. 8. A fogyasztási adó és a város javadalmainak kezelésével megbízott választmány előterjesztése ügykezelőinek díjazása iránt. 9. A városi házipénztár 1887. évi megvizsgált számadásai. 10. Közigazgatási bizottság bejelentése az illetékről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 11. Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanya építés bokréta-ünnepélye alkalmából felmerülő költségek megállapítása tárgyában. 12. Bálics József volt rendőrhadnagy végkielégítés iránti kérvénye. 13. Nagyvárad szab. kir. város közönségének átirata a nagyváradai illetve a vidéki jogakadémiai korszerű fejlesztése tárgyában. 14. Beregh vármegye közönségének átirata a honfoglalás ezredéves megünneplése tárgyában. 15. Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése a toronyórák felhuzása és gondozása iránt kötött szerződés tárgyában. 16. Löwy Simon zombori lakos felelőzése a város köalaj szilkségletének fedezése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. 17. A városházai 4. sz. bolthelyiség iránt megtartott árverés eredménye. 18. Városi földek bérbeadása iránt megtartott árverés eredménye. 19. Csupits József adóvégrehajtó kérvénye pénzbeli segély megadása iránt. 20. Heinecz Kálmán pénztári ellenőr és Wuits György mértékhiitelesítő kérvénye szabadságidő engedélyezése iránt. 21. Dzsinitz Lukács negyedmester kérvénye fizetés előleg iránt. Zomborban, 1889. évi május hó 25-én. Dr. Csihás Benő, polgármester.

A magy. kir. államvasutak szabadkai városi menetjegyjárodája f. é. június 8-án délután 2 óra 25 perckor induló személyvonattal kirándulást rendez Budapestre és vissza, a következő rendkívül mérsékelt árak mellett: II. osztály oda és vissza 7 ft 40 kr., III. osztály oda és vissza 5 ft 30 kr. E jegyek 14 napig érvényesek és a visszautazásnál a személy- és gyorsvonaton különlet rúfítése mellett a gyorsvonatra is érvényesek. E kirándulásban résztvenni óhajtok szándékukat személyesen vagy levélben okvetlen június hó 5-ig a magy. kir. államvasutak városi menetjegyjárodájával Szabadkán, közöljék. A jegyek csakis itt kaphatók.

Hímen. Dr. Strone Frigyes futtakai orvos e napokban váltott jegyet Staits Lyubica kisasszonnyal, Ujvidék egyik kiváló és kedves szépségével.

Halálozás. Vukicsevits Milán, Vukicsevits Miklós, szerb tanítóképezdei igazgató reményteljes fia f. hó 25-én reggel, élete 24-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunyt hült tetemei f. hó 26-án, a helybeli lakosság nagy részvéte mellett, a nagy szerb temetőben örök nyugalomra helyeztetek. Áldás emlékére. A család a következő gyászjelentést tette közzé: Mély fájdalommal jelentjük, hogy kedves és felejtethetlen fiunk, illetőleg testvérünk, unokánk és rokonunk Vukicsevits Milán harmadéves jogász, életének 24-ik évében, rövid szenvedés után, a mai napot megelőző éjféltáján jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei május hó 26-án d. u. 5 órakor fog-nak a szent Györgyhöz címzett gör. kel. főtemplomban beszenteltetni és a helybeli gör. kel. nagytemetőben a családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Zomborban, 1889. évi május hó 25-én. Áldás és béke poraira! Vukicsevics Gy. Miklós, atyja. Vukicsevics szül. Rakics Melánia, anyja. Vukicsevics Vera és Persida, nővérei. Vukicsevics Bosko Pál, öccse. Rakics szül. Radulovics Katalin, öreganyja. Vukicsevics Péter, nagybátyja. Vukicsevics Katinka, unokanővére. Rakics Milan, nagybátyja. Lukics szül. Rakics Zsófia, Rakics szül. Rakics Angelina, nagynénjei. Lukics György, nagybátyja. Lukics Euthym, Rakics Danica, unokatestvérei.

Forgalom megnyitás. A Ferenc-József zsilip melletti hid kijavitása folyó évi május hó 18-án elkészülvén, a kérdéses hid a forgalomnak tényleg átadott.

Árverés Kralh Fülöp 2240 fitra becsült ingóságaira 1889. augusztu 8-án Zentán.

Hirdetmény. Miután Apatin községe belterületén összegyűlemlő vizeknek a dunai védtöltésbe elhelyezendő kétrédbeli esőáteresz segélyével leendő állandó levezetése tekintetéből a VIII. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal által 691/1888. sz. alatt szerkesztett esator-názási tervet kérvényileg az engedélyezési eljárásnak foganatba vétele végett beterjesztette: ennél fogva a szóban levő műszaki okmányokat az 1885. évi vizjogi törvény VIII. t. c. 163. §-ának rendelkezéséhez képest f. évi június hó 1-étől számítandó 30 egymásután következő napon vagyis f. évi június 30-ig bezárólag azon hozzáadással teszem ki közszemlére, hogy ezen műszaki okmányok a mondott időben Ribiczey Béla apatini járási főszolgabírónál a délelőtti és délutáni hivatalos órák alatt betekinthetők és az azokra vonatkozó észrevételek és kifogások ugyanezen idő alatt a vármegye alispánjánál írásban avagy a tárgyalás alatt szóval annál is inkább előterjesztendők, mert ellenkező esetben a beadott észrevételek figyelembe nem fognak vétetni, hanem a határozat további meghallgatások nélkül fog meghozatni. Végre a helyszíni tárgyalás határnapjúl folyó évi július hó 1-ső napjának reggeli 10 óráját, összejöveteli helytől pedig, az apatini községhezát jelölöm ki. Zomborban, 1889. évi május hó 23-án. Alispán és főjegyző hivatalos távollétében: Slagetter, főügyész, mint alispáni helyettes.

Hirdetmény. Az adókövető bizottság átiratához képest Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli adókövetőzettek-re vonatkozó és 1889. évi egy évi érvénylen megállapítandó, valamint a helybeli pénzintézetekre vonatkozó és szinte egy évi érvénylen megállapítandó III-ik oszt. ker. adót az említett bizottság (megyeपालता újéjűlet II-ik emelet) a következő sorrendben fogja tárgyalás alá venni: Június hó 12-én az említett kereseti adó I-ső lajstrom 1—50. tétele alatt soroltakat; június hó 13-án 50-től végig; június 14-én a zombori takarékpénztár, a zombori kereskedelmi és iparbank, a zombori első önszegélyző szövetkezet, a betegsegélyző és temetkezési egyeslet, és a zombori színház adóját. Zombor, 1889. május hó 23-án. Dr. Csihás Benő, polgármester.

Májális. Az önkéntes tűzoltók majálisa holnap, szerdán, a Sikara erdőben lesz megtartva.

Szerencsétlenség. Szombat este a vasuti hid öre, Friedrich József, miután Zomborból jelték, hogy a teher vonat éjjel két órakor jön, a sinekhez közel lelt egy székre és ott várva a vonatot elaludt. A vonat mellette elrohogott és egy kiálló része úgy találta fején a szerencsétlent és oly erővel vetette a földre, hogy eszméletlenül fektűt a hidon egész másnap reggelig, mikor is feltalálták és Zomborba a kórházba szállították. Allapota életveszélyes.

Ujvidéken pünkösdtől kezdve a Duba-féle szintársulat játszik.

Tűzesetek. Baján a szent János kápolnában f. hó 20-án reggel tűz támadt, mely az oltárterítőt és a szent Jánost ábrázoló oltárképet elhamvasztotta. A tűz valószínűleg a gondatlanság folytán égve hagyott gertyától származott. — O-Becsén május 19-én éjjel a kutyahegyen Tótsits Sándor háza és 21-én éjjel pedig a botra felé Velimirov Léksza háza leégett, mely alkalommal a ház asszonya majd bennégett. Szerencsére a ház biztosítva volt.

Meghívó. A kulai dalárda a kulai kisedővön-tézet javára f. évi június hó 1-én a „Zöldkert” helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött alapszabályszerű dalestetlyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj személyenkint 60 kr. Feltillesztések a jótékonycél iránt való tekintetből köszönettel fogadtnak. Kedvezőtlen idő esetén tánc a teremben.

Öngyilkosság. Kohn Malvin 18 éves, csinos bajai varróleány f. hó 21-én délután 2 óra tájban a Sugovica torkolatánál a Dunába vetette magát és nyomtalanul eltűnt. Tettét minden valószínűség szerint életunt-ságból követte el.

tkezet

eredményről,
re vonatkozó

törvény 243.
get és a köz-

Mihály,
zet

Fcher.

Frt	Kr
27195	03
10301	89
696	24
786	69
15	—
38994	85

Veszt.

Frt	Kr
311	81
35	—
100	—
2	10
10	15
786	69
1245	75

nos s. k.,

izsgáltatván,

s. k.,

ybeli

ulja

zer-

gy-

szo-

ellett

ze-

ter-

nál,

maz-

a és

ára

aty-

szo-

ellett

ze-

ster-

3—2

birájától.

létezett

kai, u. m.

nyaga és

május hó

n, nyilván-

Czey,

gábiró.

Uj menetrend lép életbe az összes állami vasutakon június 1-től fogva. A vármegyeiek érdeklő rész alább olvasható. Itt csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy Zomborból Budapestre egyenes összeköttetés van Szabadkán át mind a három vonattal. Budapestről közvetlenül utazhatni Zomborba a személyvonattal reggel 8 órakor és a gyorsvonattal délután 2-40 órakor. Szegeddel, Bajával és Ujvidékkel ugy oda mint vissza megint csak egy összeköttetésünk lesz, a déli vonattal. Kalocsával direct kapcsolatban állnak a reggel 8 órakor és délben 10-49 órakor induló vonatok, valamint a Kalocsáról induló mindkét vonat is meglehetősen kapcsolatban van erre felénk. Általában az egész menetrendből csak Budapest főváros érdekeinek előterbe tolésa domborodik ki. Pedig legalább a Szegeddel való gyakoribb kapcsolat valóban közönséges képez.

Eljegyzés. Fuderer Antal a napokban tartotta eljegyzését Sztornagy Sándor helybeli derék iparosunk kedves leányával, Mariska kisasszonnyal.

Nyomozás. Rágalmazással vádolt Nehr József, ismeretlen helyre távozván, köröztetése elrendeltetik. Személyleírása: bajai illetőségű, 45 éves, róm. kath., közép terméű, arca barna, szeméi kékek, haja barna, szakállá tömött, fogai épek, felhivatnak az ország törvényhatóságai, területükön körözteni s feltalálás esetén alulír kir. trvszékhez kísértetni. Szabadkai kir. trvszék.

Vasuti menetrend 1889. évi június hó 1-től.

Szegedtől Szabadkára.		személyv.	gyorsv.	vegyes v.	omnib. v.	omnib. v.
Szeged	indul	8.01	12.00	8.45		
Horgos	érkezik	8.35	12.34	9.36		
Pálics	érkezik	9.05	1.04	10.15		
Pálics	indul	9.07	1.05	10.17	6.00	8.10
Szabadka	érkezik	9.22	1.20	10.36	6.17	8.30
Szabadkától Szegedre.		személyv.	gyorsv.	vegyes v.	omnib. v.	omnib. v.
Szabadka	indul	6.37	2.10	5.34		
Tavankút	"	7.01	2.50	6.09		
Bajmók	"	7.20	3.19	6.40		
Militics	"	7.49	4.12	7.25		
Zebor	"	8.09	5.00	8.05		
Szt.-Iván	"	8.29	5.35	8.36		
Szánta	"	8.42	5.57	8.55		
Gombos	érkezik	8.53	6.16	9.11		
Erdőd	indul	9.43		10.40		
Dálya	"	10.10		11.29		
Dráva-Szarvas	"	10.27		11.50		
Eszékre	érkezik	10.50		12.21		
Eszéktől Szegedre.		személyv.	gyorsv.	vegyes v.	omnib. v.	omnib. v.
Eszék	indul	5.05		3.46		
Dráva-Szarvas	"	5.27		4.23		
Dálya	"	5.43		5.08		
Erdődre	érkezik	6.08		5.24		
Gombosról	indul	7.08	9.15	6.24		
Szánta	"	7.21	9.34	6.46		
Szt.-Iván	"	7.34	9.54	7.09		
Zombor	"	8.00	10.49	8.10		
Militics	"	8.14	11.13	8.38		
Bajmók	"	8.49	12.00	9.37		
Tavankút	"	9.04	12.22	10.02		
Szabadka	érkezik	9.27	12.55	10.42		
Szabadkától Szegedre.		személyv.	gyorsv.	vegyes v.	omnib. v.	omnib. v.
Szabadka	indul	2.35	6.32	5.11	5.10	7.40
Pálics	érkezik	2.50	6.47	5.30	5.29	7.59
Pálics	indul	2.51	6.49	5.32		
Horgos	érkezik	3.22	7.21	6.19		
Szeged	érkezik	3.53	7.52	7.00		
Zombortól Budapestre.		gyorsv.	személyv.	vegyes v.	expressv.	
Zombor	indul	8.00	10.49	8.10		
Szabadka	érkezik	9.27	12.55	10.42		
Szabadka	indul	9.46	2.25	11.28	6.38	
Kelebia	"		2.43	11.52		
Kis-Szállás	"	10.11	3.03	12.20		
Kis-Körös	érkezik	10.59	4.12	1.58		
Kis-Körös	indul	11.06	4.21	2.13	7.49	
Budapest	érkezik	1.25	7.30	6.40	10.05	
Budapesttől Zomborig.		személyv.	gyorsv.	vegyes v.	expressv.	
Budapest	indul	8.00	2.40	9.40	2.35	
Kis-Körös	érkezik	11.04	4.52	1.48		
Kis-Körös	indul	11.16	4.59	1.59	4.31	
Kis-Szállás	"	12.28	5.48	3.41		
Kelebia	"	12.46		4.05		
Szabadka	érkezik	1.02	6.12	4.24	5.44	
Szabadka	indul	2.10	6.37	5.34		
Zombor	érkezik	5.00	8.09	8.05		
Szabadkától Belgrádig.		expressv.	személyv.	gyorsv.	vegyes v.	
Szabadka	indul	5.50	1.46	6.26	5.24	
Csantavér	"		2.11		6.16	
Topolya	"		2.34	6.59	6.48	
Hegyes-Feketehegy	"		2.56	7.16	7.20	
Verbász-Kula	"		3.16	7.30	7.46	
Ó-Kér	"		3.34	7.44	8.15	
Kiszász	"		3.51		8.38	
Ujvidék	"	7.40	4.19	8.21	9.17	
Zimony	érkezik	8.59	6.20	9.45	11.55	
Belgrád	érkezik	9.09	6.45	10.05	12.30	
Belgrádtól Szabadkára.		expressv.	személyv.	gyorsv.	vegyes v.	
Belgrád	indul	3.02	5.30	3.25	8.25	
Zimony	indul	3.12	6.11	4.01	9.00	
Ujvidék	"	4.43	7.43	7.19	11.16	
Kiszász	"		8.13	8.22	11.55	
Ó-Kér	"		8.28	8.51	12.18	
Verbász-Kula	"		8.40	9.14	12.36	
Hegyes-Feketehegy	"		8.57	9.47	1.02	
Topolya	"			10.13	1.21	
Csantavér	"			10.17	1.21	
Szabadka	érkezik	6.30	9.32	10.50	1.45	
Szabadkától Hajáig.		vegyes v.	személyv.			
Szabadka (vendéglő)	indul	5.45	2.45			
Csikeria	"	6.32	3.20			
Bács-Almás	"	7.18	3.52			
Bikity-Borsód	"	8.02	4.26			
Baja	érkezik	8.52	5.02			
Hajától Szabadkára.		személyv.	vegyes v.			
Baja	indul	10.26	6.50			
Bikity-Borsód	"	11.05	7.51			
Bács-Almás	"	11.45	8.47			
Csikeria	"	12.10	9.21			
Szabadka (vendéglő)	érkezik	12.40	10.00			
Kis-Köröstől Kalocsára.		vegyes v.	személyv.			
Kis-Körös (vendéglő)	indul	11.27	5.10			
Keel	"	12.09	5.48			
Óreg-Csertő	"	12.40	6.15			
Kalocsa	érkezik	1.07	6.38			
Kalocsától Kis-Körösig.		személyv.	vegyes v.			
Kalocsa	indul	8.55	2.18			
Óreg-Csertő	"	9.19	2.46			
Keel	"	10.03	3.35			
Kis-Körös	érk.	10.26	4.02			

Észrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kiántve.

Baleset. Ujvidéken Schneider Ferenc szücsmenternek 10 éves fia, egy akáca tuskót vett a szájába és azt futás közben be találta nyelni. Dacára a gyorsan alkalmazott orvosi segélynek, szörnyű kínok között meghalt. Szoktassuk le a gyermekeket arról, hogy mindenfélet szopogassanak!

Öngyilkosság. F. hó 25-én este Szabadkán, a „Nemzeti szálló”-ban Trischler Ferenc, hódásági 23 éves gyógyszerész növendék, öngyilkossági kísérletet tett. A lövésre a szálloda személyzete a fiatal ember szobájába rohant és eszméletlen állapotban találták őt a véres szőnyegen. A segélylül hívott orvos constatálta, hogy nemesebb testrészek nem sérültek meg, úgy hogy a fiatal ember fölépülése bizonnyal remélhető. Hátrahagyott leveleiben azt írja, hogy tettének oka a „könnyműködés”. A fiatal ember atyját, ki hódásági tekintélyes földbirtokos, Antunovics Mátyás közigazgató, kiméletesen értesítette fia könnyműködéséről.

Halálozás. Idősb Lelbach Ádám f. hó 23-án Cservenkán elhunyt.

Majális. Szántán Szauter Ferenc, Moravesik Károly és Szabadka Ferenc tanítók növendékeinek majálisa e hó 23-án, — habár kissé hűvös szél fújt — megtartott s bátran elmondhatjuk, hogy várakozáson felül fényesen sikerült. A gyermekek örömet lelni lehetetlen. Csak az bírni, még csak megítélni is, aki ott volt s látta, hogy mily örömmel voltak eltelve a gyermekek. A majális játszásból, énekekből — magyar német és sokac nyelven — és versenyekből állott. Érdekes volt különösen a zsákban futóverseny és a legkisebbek futóversenye. Minden versenyenél a három legelőbb érkezett pénzbeli jutalomban részesült. A majálison a község színe-java, — úgy hölgyek mint férfiak részéről — jelen volt és gyönyörködött a gyermekek ártatlan örömein. Majálismunkát Puck István érseki hivatalos iskolalátogató és apatini plébános is szerencsésülte becses látogatásával, aki ugyanis délután Ertl János ur kíséretében megjelent a majálison. A helybeli urak a 300-on felül ott volt gyermekeket ellátták étellel és itallal. Különösen kiemelendő Szuppek Béla földbirtokos és Thurszky János községyező, a kik még nagyobb összeg pénz is áldoztak a gyermekek részére. A nemes adakozóknak ez uton forró köszönet és adja Isten, hogy igen sokáig éljenek, hogy jótéteményüket minél tovább gyakorolhassák. Ad multos annos! r. l. — Más kézből vesszük a következő sorokat: Lelket emelő örömművet rendezett az itteni tanítótestület, ha ugyan testületnek lehet nevezni a három tanító urat, mert a kántortanító, szokott közönyösségénél fogva, nemcsak hogy meg nem jelent, de mi több, tanítványait sem engedte el, no de nem itt köztünk meg rajta, mert derék kántor urunk több ízben is adta ezen, a tanítványai irányában táplált jóindulatának tanujelét, legutóbb az elmult karácsonykor, amikor is az itteni intelligens elem adakozásából egy közös karácsonyfát emeltünk akként, hogy minden iskolás gyermek részestül némi ajándékban, Ertl Jánosné öngyűségének jószívűsége pedig, minden iskolából két szegény sorsu gyermeket ruházott teljesen fel. Nagy unszólásra, volt is kegyes a tisztelt kántortanító urunk a két részesítendő gyermeket kegyesen kijelölt, de sem ezeket, sem a többi gyermekeket a karácsonyi ajándékok szétosztási örömművéhez nem vezette el, noha bár mind ezekről írásban lett értesítve; ezen eljárása éppen nem talált tetszésre, de sőt sok zúgolódásra adott okot. Különben a majális azért is jól sikerült. Az iskolás gyermekekből álló menet folyó hó 23-án reggeli 1/2 8 órakor indult útnak, egy szép, nagy nemzeti lobogóval az élén, a kis honpolgárok a közreműködő tanító urak részéről láttattak el apró lobogókkal, az indulást szünni nem akaró éljenzés előzte meg, melyet igen szép, válogatott iskolai énekek váltottak fel, az erdőben pedig társas játékok és különféle versenyzések; a versenyzések rendező tanító urak a sok, de apró díjak kiosztásánál figyelemmel voltak arra is, hogy lehetőleg minden tanuló részesüljön egy csekély díjban. Thurszky János közs. jegyző, Szuppek Béla, Gräber Gyula és Ferenc stb. urak gondoskodtak az összes jelenvolt iskolás gyermekek élelmezéséről, mit Szuppek Béla ur igazán atyai jószívűséggel osztott a kis nebulók között szét. A gyermekek a közreműködő három tanító ur által este 7 órakor a legnagyobb rendben, jökdével és énekelve vonultak vissza a községbe, s bizonyára soká fogják emlegetni az oly kedélyes kirándulást; s azt hiszem, hogy a férfikorban is hálával fognak megemlékezni az ő jó tanítójukra, kik atyai szeretettel kívántak nekik is minden alkalommal örömet szerezni. Most pedig a tisztelt közönségre bizonnyal megbiralását, hogy mennyiben helyes kántortanítónk azon eljárása, hogy növendékeit az ily általános s kizárólag az iskolás gyermekek buzditása s örömeire rendezett ünnepelektől eltiltja.

Gyászhir. Szabadkán e hó 23-án temették el dr. Reizner Gyula kerületi orvost.

Arverések. Tóth L. ingatl. 1490 frt június hó 17-én Topolyán (Szabadka). — Polyák M. ingatl. 1600 frt június 28-án Zentán.

Lopott tárgyak. Taudesz Jakab gákovai lakostól f. hó 2-án virradóra 1 drb piroszhatu dunnát 1 drb felhőzhatu vánkost összesen 20 frt értékben ismeretlen tettesek eltolvajolták. — Váci Bertalan gyulafalvi lakos kárára f. hó 5-re virradóra 3 drb sonka és több drb sertésbuz salónával együtt 31 frt 50 kr értékben ismeretlen tettesek által eltolvajoltatt. Zombori szbiró.

A pálicsi közúti vasút alakulási értekezlete rosszul sikerült, mert ugyanazok az urak, a kik tele szájjal magasztalták a tervezett vállalat haszonhajtó jövőjét, egy szót sem szóltak arról, hogy vajjon részük-ről, illetve a saját zsebtől mennyit hajlandók a részvényekbe beaprítani. Különös véletlen, hogy ezek a vasut grindolók uraságok mindnyájan a mi tőkéinket akarják „kittünönné” elhelyezni és nem a magukét!

Rendőrségünk és a vásár. Ha a sajtó, éber szemmel kísérve a közrendet, néha-néha megrója a rendőrség eljárását: a méltányosság parancsolja, hogy ott, hol dicsérni valót lát, azt se hagyja említés nélkül. Ilyen dicséretes tapintatot tanúsított rendőrségünk a lefolyt vásár alkalmával a ló-vásár elhelyezésében, mely oly célszerű beosztással, könnyen áttekinthető tervvel volt beosztva, hogy a lótulajdonosok a legnagyobb elismeréssel és dicsérettel nyilatkoztak és praktikuss berendezésről.

Lopott tárgyak. Folyó hó 5-én ifj. Kopp János prg.-sz.-iváni lakosnak egy 20 éves, hátul balról ZM bélyegű fehér kanca és egy 3 éves, hátul jobbról P81 bélyegű, csillagos homloku, sárga kanca lova, ismeretlen tettesek által ellopott. Apatini szbiró.

Tudnivalók a postáról. A közlekedéstügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: „Mint hogy a 200 frt értéknyilvántartás meghaladó kocsipósta csomagok, úgynevezett kézi darabok, a többi postacsomagoktól elkülönítve kezeltetnek, a kir. posta- illetve postás- és táviradivatalok egy és ugyanazon szállítólevéllel 2 vagy 3, értéknyilvántartással ellátott csomagot ezentul csak az esetben vehetnek fel, ha az egy szállítólevéllel feladott és postán szállítandó minden egyes kocsipósta csomagnak nyilvántartott értéke egyenkint a 200 frtot el nem éri, vagy pedig ha valamennyinek értéke egyenkint 200 frtnál többet tesz.”

Szabadkán megnyílt a női gőzfürdő, és vizgyógyintézetül is berendeztetett. Vezetője dr. Kertész Sándor f. főorvos.

Községi felelős ör illetményei egészben lefoglalhatók. Ezt mondta ki a királyi tábla, múlt évi november hó 15-én 27965. sz. a. kelt ítéletében. Mert a felelős ör a községgel nem szolgálat, hanem szerződési viszonyban áll s ebből folyólag illetményei az 1881. LX. t. c. 61. §-ának intézkedése alá nem vonhatók.

Elvi határozat iparügyekben. A békéltető bizottságok az ipartörvény 176. §-a alapján csak oly magánjogi természetű ügyekben bíraskodhatnak, a mely ügyekben hozott határozat ellen a meg nem elégedő fél a törvény rendes útján orvoslást kereshet. Szökevény tanonc visszahozatala iránt előterjesztett kérés nem tartozik az ipartörvény 176. §-a szerint megbírálendő esetek közé.

Pályázat. Szabadkára június 15-ig 1 kertileti és 1 körházi orvost keresnek, 6, illetve 500 forint évi fizetéssel és szabályszerű nyugdíj jogosultsággal.

Lopott tárgy. Kemény György és társa szántai lakos kárára múlt hó 21-én mélekkelt telt 12 kosár ellopott. Apatini szbiró.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyve. Szerkesztő Grosschmid Gábor társulati titkár. V. évfolyam. I. és II. füzet. Tartalma a következő: I. Mohácstól Martinovicsig. Irta Grosschmid Gábor. II. Vármegyénk helynévtára, Bács-Bodrogh megye földrajzi és történelmi helynévtára. Irta Iványi István. Birálat dr. Dudás Gyulától. III. Régészeti leletek. Irta Grosschmid Gábor. IV. Az 1889. évi március 24-én tartott társulati közgyűlés jegyzőkönyve. V. Az 1888-ik évi titkári jelentésből. VI. Az 1889-ik évi Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulata tagjainak névsora.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírre tétetik, miszerint az 1889. évi földadó kivetési lajstrom az 1883. évi XLIV. t. c. 16. §-ának rendelkezéséhez képest f. évi május hó 28-tól június 4-ig bezárólag a városi földadó nyilvántartási hivatalban közzemlére lesz kitéve; ennek folytán felhívattak mindazok, akik ezen kivetés ellen felelőbíznai óhajtanak, hogy felfolyamodásukat, nevezetesen akik eme kivetési lajstromban megállapított földadóval első ízben lettek megróva adótartozásuknak az adókönnyvesekbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt, azon adókötelesek pedig, akik eme lajstromban tárgyalat földadóval már a mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját követő 15 nap alatt a kir. adófelügyelőhöz nyújtsák be. Emé határidő letelte után beadott felelőbnyezések az 1883. évi XLIV. t. c. 5. és 8. §-ai értelmében hivatalból visszautasítandók lesznek. Zombor, 1889. május 23-án. Dr. Csibás Benő, polgármester.

A halászok panasza. Az apatini és számos dunamenti községbeli halász nemrég folyamodványt nyújtott be a földmívelési miniszterhatalommal, a melyben az új halászati törvény egyik másik intézkedését módosítani kérték. Leginkább sérelmesnek találták az új törvény 18. §-át, mely a tilalmi időszakot állapítja meg. Tudvalévő, hogy ez ideig tilalmi időszak nem volt: ennek létesítése a halászok keresetforrását tökéletesen megakadályozta, annyival is inkább, mert a tilalom alá vonták a fogást, sülőt, pontyot és kecséget is: holott, ha valamely halfajnál kereshettek a halászok valamit, csak a most említett halfajoknál történhetett meg az. A szomszédos idegen tartományok halászaival szemben, a törvény enlített intézkedésekből kifolyólag, délvidéki halászaink sajttatnak, mert ok ez ideig a Dunának azon a részén is gyakorolták a halászatot, mely magyar területhez nem tartozik s mig ok mostan a halászzattól eltiltvák, addig az idegen halászok saját akarattuk szerint nézhetnek kenyerek után, mert az új törvény egy cseppet sem volt tekintettel erre a körülményre. A fogóeszközök nyilásainak korlátozása és a vízfolyás teljes elzárásának tilalmazása, nekülönben az éjjeli halászati tilalom szintén jelentékenyen károsítja a halászokat. Mint a folyamodók részéről értesítünk, a földmívelési miniszterium délvidéki halászaink panaszaát figyelemre méltatta, mert kijelentette, hogy a halászatnak győntetű gyakorlása céljából a Duna melletti idegen országokkal tárgyalásokat fog kezdeni, a minek megtörténte után ott, a hol a körülmények megengedik, segíteni fog a bajokon.

Körözés. Lopás és örgazdaság büntetével vádolt Moldvai Mari, szolgáló, ismeretlen tartózkodásu lévén, az összes hazai hatóságok megkeresték, hogy nevezett hatóságuk területén az alábbi személyleírás alapján nyomoztatni és feltalálás esetén ezen kir. törvénysekhez kísértetni sziveskedjenek. Személyleírás: madarasi illetőségű, 24 éves, róm. kath., termete közép, haja barna, szeméi feketék, arca kerek, orra és szája szabályos, fogai épek, beszél magyarul, különös imertető jele szája szélén vágás látható. Szabadkai kir. trvszék.

Hajók menetrendje. Lefelé: Budapestről indulás naponként éjjeli 11 órakor. Baja 6 ó. 45 p. reggel. Bezdán 9 ó. 20 p. Apatin 10 ó. 45 p. Gombos 12 ó. 20 p. Palánka 3 ó. 10 p. Futtak 4 ó. 30 p. Ujvidék 5 ó. 30 p. délután. — Felfelé: Ujvidékről indulás naponként 10 óra 30 perckor. Futtak 11 ó. 20 p. Palánka 1 ó. 5 p. délután. Gombos 5 ó

évi törvények I-ső füzet 8-ad réti kiadás, ára 50 kr., ugyanez zsebkönyv, ára 50 kr. Böles Salamon, bibliai dráma négy felvonásban, írta Szász Károly, ára 1 frt 20 kr. Vegyes párok, színmű, írta Dóczy Lajos, ára 1 frt 80 kr. Egy az Isten, regény Jókai Mórtól, új népszerű kiadás egy kötetben, ára 2 frt 40 kr. Magyar nyelvtan, polgári és felső népiskolák második osztálya számára, írta Udvarhelyi Gyula, ára 40 kr. M. Tullius Cicerónak első, második és tizenegyedik Philippicája, magyarította Jánosi Boldizsár, ára 50 kr. Die Braut von Messina, iskolai használatra, bevezetéssel és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Bauer Simon, ára 50 kr. Deutsches Lesebuch für Volksschulen I. Theil, ára 35 kr. Kaphatók: Schön Adolf könyvkereskedésében Zomborban.

A tengeri kapálása.

Ma már alig hiszem, hogy volna kiszagda ki el ne ismerné, hogy a tengerinek, de egyáltalán bármilyen kapás növénynek művelése löcövel sokkal olcsóbb, mint a kézi erővel; s ha valahol indokolt az olcsó termelés feltételeit kutatni, úgy indokoltabb alig lehet másutt mint a mezőgazdasági növénytermelés terén.

Tekintettel arra, hogy a tengeri kapálásának ideje itt van: nem mulaszthatom el, hogy gazdálatsaim figyelmeztelne fel ne hívjam azon lókapákra, melyeket Schumacher W. Lajos helybeli gözmalom tulajdonos készít és a melyeknek célszerűségével, tartós szerkezetével, jó munkájával és olcsó árával teljesen megvagyok elégedve.

Az egész lókapát kovacsolt vasból készült és oly egyszerű, hogy bármely eséléd egy pillanat alatt ismerni fogja előnyeit. A tarakos és gazos talajban igen szépen dolgozik. Ára helyben 10 frt.

Sok oldalú elfoglaltságom miatt csak röviden írtatok e lókapáról, de ha valaki megkísérli vele a munkát, nem bánja meg.

Ada, 1889. május 17.

Szobonya Bertalan.

Községi tanácsadó.

— Hasznos tudnivalók birtokosok számára. —

Írta Bereghy Endre.

(Folytatás.)

A perfeljegyzés.

A perfeljegyzés éppen olyan veszedelmes a telekkönyvi jogok szerzőire, miként a csőd; de még ennél is veszedelmesebb, mi kitetszik a következő és a munkácsi kir. telekkönyvi hatóság területén megtörtént példából:

Almamező községében a helyszínelésnél működött bizottsági tagok téves bemondása folytán felvett Magyar Fedor és neje Blizskun Mária javára, mely birtok egy hasonló Magyar Fedoré volt, kinek a neje Duliskovich Anna. A birtokot az a Magyar Fedor használta, kinek neje Duliskovich Anna, és csak hosszú évek után tudta meg azt, hogy az ő birtoka a másik Magyar Fedor és annak neje, Blizskun Mária nevén áll. A valóságos tulajdonos barátságos úton felhívta a téves telekkönyvi tulajdonost, miszerint adna neki egy nyilatkozatot arra, hogy ő a maga birtokát saját nevére bekebeleztesse; de a tévesen telekkönyvezett tulajdonos és neje a valóságos, de telekkönyvön kívüli tulajdonosnak a kért nyilatkozatot kiadni vonakodott; ekkor az igazi tulajdonos pert indított a tévesen telekkönyvezett tulajdonosok ellen, és a pert feljegyeztette a telekkönyvbe. Megtudta ezen körülményt az ofáni vidék legnagyobb uszora és a szegény nép rossz tanácsadója, Gottesmann Ábel és mindjárt késznek nyilatkozott a tévesen telekkönyvezett tulajdonostól a birtokot megvenni! mit meg is vett és a perfeljegyzéssel együtt a maga nevére be is kebelezette, és a 60-as évek elején uralkodott alkotmányos szolgabíró és esküdtárs bírói hatalma mellett a birtokot az igazi, de telekkönyvön kívüli tulajdonostól magának át is adta, azt birtokába vévén, használta. A bekövetkezett urbéri rendezés alkalmával pedig ezen birtok utáni ügyevezetést ráta a maga többi birtokaihoz hasítottta ki.

A valódi tulajdonos által megkezdett per nagyon lassan haladt előre, mindazonáltal a 70-es évek elején a pernek vége szakadt és pedig a felperes javára. De mily meglepetés érte a felperest akkor, a midőn a birtok végrehajtás útján birtokába való átadását eszközölvén, a birtok nem találtatott az alperes birtokában, mert azt az uszora s tagosításkor a maga birtokaihoz csapta össze. Ekkor egy elkülönítési pert volt kénytelen Gottesmann ellen indítani, mi sokkal bonyolultabbá vált az első pernél. E perben a felperes már nem volt oly szerencsés, mint az első alperesi elleni perben; mert az első bíróságnál a Gottesmann elleni pert elvesztette. De a felperes lelkiismeretes ügyvédje kétségbe nem esvén, a pert folytatta és a felsőbb bíróságoknál meg is nyerte azt.

Gottesmann megtudta azt, hogy perét a kir. táblánál elvesztette; tehát ezen per alatti birtokot eladóvá tette és a törvényszéki ítéletnek a jegyző előtt lett felmutatása által sikerült neki egy vevőt fogni Blisacsák Vaszyly jómódu parasztagzda személyében; mivelhogy a jegyző, de még a pap is, a Gottesmannra előnyösen eldőlő törvényszéki ítéletre hivatkozással, a birtokvétel javasolták Blisacsáknak. Mert természetesen, hogy egy pap, valamint a jegyző is a régi emberek gárdájából valók voltak, kik a perek menetét nem ismerték és fogalmuk sem volt arról, hogy ilyen esetekben a perekben, ha azok törvényes időben felebb vitetnek, még két felsőbb bíróság van hivatva határozni, az u. n. „királyi tábla” és a „curia”, vagyis legfőbb törvényszék. Az uszora ezt nagyon jól tudta, annál is inkább, mert már a kir. táblánál a pert elvesztette, de ő erről hallgatott. Az ő rossz lelkiismerete azon működött mindig, hogy mennél több tudatlan embert tönkre tehesen és saját vagyonát gyarapíthassa. De ebben az egy perben rosszul számított, mert a nemezis utólréte, csak hogy Blisacsák Vaszylynak is megbánta a zsebe az 1000 frtot, melyből 800 frtot Gottesmannnak a birtok vételárába és 200 frtot a perköltségbe fizetett. Gottesmann Blisacsáknak eladván a per alatti birtokot, tagja legrosszabb részét különítette el Blisacsáknak használatul. Magyar Fedor megnyervén a pert a harmadbíróságnál is, minthogy a telekkönyvben ismét új tulajdonossal találkozott, ez ellen is megkezdte a végrehajtás térés iránti keresetet, mit meg is nyert.

Ekként Magyar Fedor, a jogos tulajdonos, megnyervén a pert minden alakjában, megkezdte az elkülönítési végrehajtást, melynek eszközésére egy törvényszéki ülőnk és két mérnök lett kiküldve, kik megjelenvén a helyszínen, az urbéri per adatai alapján kiszámítván a peresített birtok mennyiségét, azt a Gottesmann tagja legjava részéből hasították ki. Az elvont hasznokért és perköltségeikért, mi 1000 frtot meghaladott, megkezelták Gottesmann és Blisacsákot is. Ebben aztán Blisacsák és Gottesmann nem nyugodtak meg. Blisacsák végrehajtás megszüntetési pert indított, Gottesmann pedig az új kihatás iránti keresetet, de bizony mind a kettő pervesztés lett.

Gottesmannnak ezen furfangos ténye összesen 1500 frtjába került, Blisacsák Vaszylynak pedig 200 forintjába. Ezenkívül Blisacsák elvesztette a 800 frt vételári összegét is; mert mikorára a vételár visszakövetelése iránti perét Gottesmann ellen lejárta volna, Gottesmann az időközben egy veje javára kiállított, 20000 frtról szóló váltókövetelés alapján összes ingó és ingatlan vagyonát lefoglaltatta; azt részint neje, részint férjes leánya által megvétette és magát teljesen vagyontalanná tette; miből folyólag Blisacsák Vaszyly vételárának visszafizetéséből egy árva fillért sem kapott; sőt azt újabban megtoldotta 110 frt perköltséggel, mit ügyvédjének volt kénytelen fizetni. Tehát ilyen veszedelmes a perfeljegyzés.

Gottesmann is megadta az árát a perfeljegyzésnek, mert, amint tudjuk, átváltó követelésbe vagyona neje és leánya által megvétetett. A leánya által megvett birtokok közül legnagyobb részét ingóságok és pénzületi követelések voltak, és minthogy Galiciában lakott, azokat férje akarata szerint magához vévén, haza vitte; a nagyobb és bekebelezett követeléseket és az ingatlanokat Gottesmann neje vette meg, ki Gottesmannnak második neje és elég fiatal volt. Gottesmann hozzájutott tetemes mennyiségű vagyonhoz, az addig is kicsapó természeténél fogva ezen szenvedélyét csak fokozta és egy napon a férjét formaliter kiverte a házából; hiába volt minden közbenjárás, az asszony hajthatatlan maradt és a férjét befogadni nemcsak hogy nem akarta; de attól zsidó szokás szerint formaliter el is vált. Most Gottesmann elment a leányához; de minthogy pénzt nem hozott magával, ott sem szívesen látott a nő és annak szülei által, kénytelen volt visszatérni falujába; de már akkor a volt felesége minden vagyonát pénzzé tett, aházt is eladta és egy paraszt legény nyel mai napig is ismeretlen helyre távozott el. Ekként a volt gazdag uszora és a vidék tudatlan népének rosszelkű tanácsadója előtt nem maradt egyéb hátra a koldusbotnál; de egyrészt a koldulást szegélyelve, másrészt pedig félve attól, hogyha koldul, nem igen fog akadni résztvevő szívekre, belefogott tehát a fazékdrotosság mesterségébe és ezzel tengette a hátralevő napjait, míg egyszer zord tél idején az ugynevezett Dorosó hegyen menve keresztül Máramaros magyere, egy nagy hófúvatagba besüppedt és abból többé kivergődni nem tudott, hogy a hófergeteg még nagyobb hegyet alkosson megdermedt teste felett! Es csak tavasz végén akadtak teste maradványaira a pásztorgyermek, melyeket a varjúk és róka még teljesen fel nem emésztettek. Es alig tudták volna megállapítani roncsából kiletét, ha a drotozáshoz használni szokott pár szál drót és fogó nem tűnik fel a megtalálók szeméi előtt.

E szomorú történetben az a legsajátosabb, hogy Gottesmannnak perét az ő iskoláját kitanulta keresztény ügyvéd vezette: ki nem a jog, törvény és igazság; de a furlang és az alávaló gazság motívumait használta a perek vitelénél; míg ellenben a Magyar Fedor perét eleinte egy keresztény ügyvéd megkezdte és vezette: de halála után a nála gyakorlaton volt és időközben ügyvéddé lett zsidó fiskális kezelte, oly lelkiismerettel és odaadással, hogy felénk mind a három perét szerencsésen, a törvény paizsa alatt az igazságra juttatni sikerült; mely ténye által ő lett az összes vidék paraszt- és intelligens emberek ügyvédje, mely bizalom őt a legbecsültebb, legtiszteltebb és legvagyonosabb emberek sorába emelte. Ellenben a Gottesmann és Blisacsák ügyvédje, most vén napjaira a tisztességes megélhetéshez legszükségesebbekben hiányt szenved; mert ami vagyona volt, azt az ellene számtalan esetben folyt kriminális perekből folyólag rászabott teménytelen bírságok, bélyegcsontkítások és egyéb kártérítések címén elfizette és törvényes úton elfizette, még utolsó viskóját is eladták bírói úton. Mint ügyvédet mindenki kerüli és nem valószínű, hogy ha még egypár évig él, ő is kolduskenyeren fogja befejezni az egykor források és eszalárd utakon szerzett kincsekből, fényesen töltött életét.

E megtörtént példából az a tanulság, hogy ügyvéinket, de különösen a telekkönyvi ügyeket nem kell oly ügyvédekre bízni, akiket egyáltalában nem ismertünk; de legjobb olyanokhoz fordulni, akikről általánosan az a hír tartja fenn magát, hogy: jellemes, lelkiismeretes, tevékeny és tudományos ügyvéd. Mert nem minden ügyvédben vannak meg ezen tulajdonságok, akinek ügyvédi diplomája van; mert hát hiába; áll azon arany közmondás igazsága: hogy nem minden arany, ami fénylik. Ezen ismeret-összintre kijelentéssel a világért sem céloz a tisztelt olvasót eljlesztetni attól, hogy ügyes-bajos dolgában ügyvédhez ne forduljon; de sőt ellenkezőleg azt tanácslom, hogy minden ügyes-bajos dologban ügyvédhez forduljon és annak tanácsát igénybe vegye, hogy jogait kellőleg biztosíthassa.

(Folyt. köv.)

A KORZÓN.

Írta: Csillag Károly.

Csupa komédia.

A vásári közönségből a korzópublicumot felismerni majdnem annyi hajjal jár, mint amikor a mákot összekeverik puskaporral és aztán a mákszemeket kiválogatni kellene.

A vásár rendezés esőt, meg cigányt szokott a városba hozni — de ez mind nem csinálna annyi galibát mint egy panoptikum.

Aki szárazon akarja megkapni a tengeri betegséget, menjen el a legújabb zombori panoptikumba, nézze meg azokat a mellszobrokat és el fogja átkozni a méheket, hogy viaszkot készítenek.

Pedig a korzói közönséget is magához csalja a garasos tingli-tangli, ahol a szobrászat, festészet és a korbontan legújabb vívmányaiban gyönyörködhetik. Valóban egyik legújabb módja a felségsértésnek,

melynek megtorlásáról a büntetőtörvénykönyv nem gondoskodott, hogy szabadságukban áll ezeknek a vásári krakéléreknek az uralkodókat és családjukat torzalkban bemutatni, sőt még a holtak emléket is népbütítő módon egy gépesavarba szoritani, mely a szemeket forgatja és a mellkast mozgásba hozza!

Úveg alatt látni Bismarkot és a német császárt amputált kezekkel. Ha nem volna odairva hogy az Bismark és az öreg Vilmos császár, azt kellene hinni, hogy két budai krajzleros áll ott, akiket polgártársaik filoxera elleni védszentekként a szőlők hegyére akarnak kiállítani. Ugyancsak Lajos bajor király státúája képes volna a zombori határból a verebeket visszarizálni — s ezekkel szemben áll Spanga és társainak mellszobra, élénk jelíti annak, hogy az akasztófa még nem a legnagyobb büntetés — hogy annál kegyetlenebb az, ha egy vásári panoptikum valakit viaszba öntet.

De amit szobrászati szempontból hiányosnak cselekszik — mindenesetre jóváteszi azt a panoptikum zenei része.

Olyan mozgó élő lény alig van a városban, amelynek ne sikerült volna a nagy verki „Fischerin du kleine“ -ját hallani; — bakakörökben beszél, hogy gyalogságunk élelmézése amióta a panoptikum itt működik sokkal olcsóbb, mert annyira jóllaknak ezzel a nótával a hadfiak, hogy mást se kérnek.

S ha mindezekhez még hozzátesztük, hogy minden látogatónak polgári kötelessége a nyereségét elvinni, — nem fér további kétség a nagy műcsarnok életrealóságához.

Első este mindenki értékes tárgyat nyert, tajték-szipkát lisztből gyúrva, arany karperecet cukorspárgából, második este a szappan járta — még pedig olyan, hogy aki használta, kénytelen volt utána mosakodni; harmadik este már szerencsésnek volt mondható, akit nyereségének fölvetelére rendőrileg nem kényszerítettek.

Es most nézzük a vásárt.

Megszólal a dobszó a korzón és a korzólátogató első sorban azt hiszi, hogy valamelyik hoppon maradt kisasszonyra vonatkozó két heti kísérési jogot árvereznek el, — persze becsáron alul.

Es mit kell hallani? Egy 8 éves, vöröshaju fucska veszett el és a becsületes megtaláló 2 frtot kap és azonkívül meg van neki engedve, hogy az eltévedt fiatal emberecskét fölélél vagy vörös hajánál fogva megibálgatja kénye-kedve szerint.

A korzón mindentől a vásári nép hemzseg, azt sem tudja az ember, honnan kerülnek mindezek ide.

A felséges népek is megvannak a kedvteléseik és a privilegiumai, ilyen a vásár, mely kizárólag az ő ünnepe. Mikor egy kernyajai vagy csonoplyai nagybrendű családnak egy szitára van szüksége, akkor tizen is bejönnek, hogy azt az egy szitát megvegyék; és mikor aztán egy eladó borjut hoznak be a vásárra, akkor meg valóságos deputációvá alakulnak.

Mikor a fővárosba egy vidéki ember érkezik, az nem tagadhatja el kiletét, járásán és tekintetésén észlelhető, hogy nem odavaló, és ez a vidéki városban is így van a falusiakkal.

Szegény falusiak, hogy csufoják őket és ugyan miért?

A napokban történt két falusi lánykával, akik a zombori korzón sétáltak, hogy lábuk elé került a tulsó árokpartról 2 liba és hiven elsétálgattak velük úgy, hogy nem használt a kergetés, a libák csak nyomukban maradtak.

A többi közönség persze nevetett és egy-egy fiatal ember nem áttalott csodálkozni, hogy: mennyi liba!

Sok minden is történik ilyen vásár alkalmával. Egy kisasszonyka elvesztette a szivét, de nem azt a szivét, melyet keble alatt hordoz, hanem a mézeskalács szivét, melyen maga a tükördarab, mely oda van enyvezve, 15 grammot nyom és melyen a következő versemény áll:

„Szép galambom, kis tubicám.

Te vagy az én torkos cicám,

Csókiból fonok szádra rácsot,

Edd meg ezt a jó kalácsot!

Ára egy hatos.“

Egy ilyen mézesbábos sátorral boldogá lehetne tenni egy fél város hölgyvilágát, ha csak azokat az ott lévő sziveket közöztünk kiosztanák.

Egy másik szíven ez a felirat olvasható:

„Láthatárom elsőtétül,

Hogy elveszlek feleségtül —

Csak egy sugár világít rám,

Ez biztat még: a hozomány.

Kapható ahol van.“

Még egy másikon ez áll:

„Szeretlek már, milyen régen,

Husz esztendő lesz már épen,

Fiatal vagy édes kincsem —

Kár biz', hogy egy fogad sincsen!

Ára egy hideg vas.“

Ezek a versek körülbelül ilyenek és ha a mézeskalácsot meg nem csömörödi az ember, akkor ezektől a versektől kell bajának esnie.

Odakertül a korzóra a vásár minden specialitása. Egy rendkívül művelt papagáj, aki ifjú korában még seregély volt, de azóta befestették a tollazatát és betanították cédulát huzni.

Fehér egerek, melyek ugyancsak olyan tudományosak mintha az Akadémia éléskamrájában nevelkedtek volna.

S minél inkább halad az idő és esteledik — annál feltűnőbbnek válik ki a vásári nép a korzói közönségből, és a világrend úgy látszik nemsokára helyre lesz állítva.

A padok megtelnek és persze hogy a vásár van napirenden illetve estirenden.

Don Pitypalaty szabadalmazott vásárfia-szállítónak az egész vagyona ráment vásárfiakra — és ha az utcasarkon álló konstábler is mézeskalácsból lett volna — azt sem hagyta volna megvásárolatlanul. Van ott a vásárfiák között minden; szív, jegecseke öntött csók (puszedli), rájtpájszni és bazsarózsa; még csak klinker téglát nem vett, pedig megvehetné, mert azok a hölgyek, akik udvarlását elbirják, azoknak talán az sem esnék nehezükre.

Azért mondom kérem, hogy bliktri és svindli minden a világon, az érzeményeket épen úgy imitálják és hamisítják mint a kubakvét a cikóriával, akár a korzón akár másutt, szóval minden a világon: Csupa komédia.

Naptár.
Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Kedd	Vilmos	Vilmos	16 Agap
29 Szer.	Maximil. J.	Izsák	17 Andron
30 Csüt.	Áldozó Cs.	Áldozó Cs.	18 Áldozó Cs.
31 Pént.	Angela	Petronella	19 Patrik

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Helyettesíti:
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

3188. sz. Bács-Bodrogh m. apatini j. főszolgabírája.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Sztafár községében lemondás folytán megüritült segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik s a választás határidejéül f. év május hó 31-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki.

Pályázók felhívattak, miszerint Bács-Bodrogh vármegye 6. kgy. ex 1887. sz. szabályrendelet 9., 10. és 11. §§. értelmében felszerelt kérvényeiket bezárólag f. hó 29-ik napjáig alulirotnál nyújtásuk be.

A szerb vagy dalmát nyelvet bírók előnyben részesülnek.

A betöltendő állással évi 600 frt készpénzfizetés van egybekötve.

Apatinban, 1889. május hó 17.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

499. szám. Rém községe.

kig. 1889.

Hirdetmény.

Alulirotnál községi elüljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Rém község vadászterülete, melyhez a borotai szőlők is tartoznak, folyó évi június hó 2-án délután 3 órakor a rémi községéknél nyilvános árverés útján ez évi augusztus hó 1-től fogva 6 egymást követő évre hasznóbérbe fog adatni.

Kelt Rémen, 1889. május hó 23-án.

Hirman Miklós,
jegyző.

Vancsura Mátyás,
bíró.

767. szám.
kig. 1889.

Árverési hirdetmény.

Almás község határában gyakorlandó vadászati jog 1889. évi augusztus 15-től kezdve 6 egymástán következő évre folyó évi június hó 13-án d. u. 3 órakor árverés útján bérbe adatik.

A kikiáltási ár 143 frtban állapított meg, melynek 10%-a bánatpénzül fizetendő le; egyéb feltételek, ugy a kivételek alá eső földbirtokok tulajdonosainak nevei, a község jegyzői irodában bármikor betekintheők.

Almásban, 1889. május 14-én.

Arnold Antal,
jegyző.

Barjén Antal,
bíró.

2168. szám.
kig. 1889.

Árlejtési hirdetmény.

Bajmok községben, két iskolaterem építése iránt folyó évi június hó 10-én délután 3 órakor a községéknél tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az építés költsége 3296 frt 68 kr-ra van előirányozva.

Az építkezés tervrajza, valamint az árlejtési feltételek, a községi elüljáróságnál tekinthetők be.

Vállalkozni szándékozók által az előirányzott összeg 10%-ának megfelelő bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban az árlejtés megkezdése előtt leteendő.

Bács-Almásban, 1889. évi május 24-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

1-1

A NEW-YORK

életbiztosító társaság.

Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönösösgen alapul.

1889. január 1-én az aktívák 484 millió frankra rugtak. **Felosztható nyeresémtöbblet** 36.703,761 frank.

A tőkeletétek jövedelme 22 millió frank, ami az aktívák 5%-át meghaladja és a tartalék 5 3/4 %-át teszi.

Fennállása óta, 1889. január 1-ig a társaság kifizetett: Esedékes biztosításokért 300.693.499 frankot. Nyeresmények és visszaváltásokért 306.814.310

Az 1888-ban ujonnan felvett biztosítások 647 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban épügy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösösgen alapul és miután nincsenek részvényesei, **a tőke és nyereség a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.**

Referenciák Magyarországon:

**A magyar általános hitelbank.
A pesti magyar kereskedelmi bank.
Strasser és König Budapesten.
Deutsch Ignác és fia Budapesten.**

Közelebbi felvilágosításokat ad:

a „New-York” életbiztosító-társaság igazgatósága, Budapest, koronaherceg-utca 20., és a zombori főügynöksége: Barány Lipót és fia urak. 8-1

Ajánlkozás házvezetőnőnek.

Szerény igényű fiatal nő, uri házhoz ajánlkozik házvezetőnőnek. Fizetés nem annyira, mint inkább szelid bánásmód kívántatik. Cim: a kiadóhivatalban.

Uj találmány.

SZALAY KÁROLY helybeli lakatos

„NEPTUN”

nevezetű új kutat talált fel.

Ezen új találmányu kut felülmulja az eddig ismert mindenféle szerkezetű kutakat. Szerkezete igen egyszerű, légmentességre nincs szorítva, könnyen kezelhető és amellett vizet bőven szállít. Mindenféle vízvezetékre alkalmazható. **Fürdőkben, kertekben, festőknel, timároknál, ecetgyáraknál** egyiránt alkalmazható. A vizet minden magasságba és távolságra szállítja. Megrendelési ára sokkal olcsóbb mint bármiféle szivattyús és romlásnak kitéve nincs. Javítása nem költséges. Megrendelhető egyedül **Szalay Károly** lakatos mesternél **Zomborban.**

Uj-Tátrafüred

vizgyógyintézet, klimatikus és területi gyógyhely, tüdőbetegek sanatóriuma, moórfürdők, 1004 mtr tengerfűlötti magasságban.

A magas Tátrában a leggyönyörűbb tavaszi napok állottak be 18 fok meleggel árnyékban. A fenyvesek illata s tünde zöld vegetációja a legszebb nyári napokra emlékeztet. Azért is gyógykezelésre és klimatikus tartózkodásra az idő most felette alkalmas.

Június végéig tetemesen leszállított árak, a legjobb szobák napi ára 80 krtól 1 frt 15 krig, a teljes penzió (reggeli, ebéd, esteli) hetenkint 9 frt vagy 10 frt 50 kr., mérsékelt étlap-árak.

Uj-Tátrafüred javálva van: idegbántalmaknál, neurasthenikus állapotoknál, vérszegénység-nél, sápkórúknál, skrofulánál, Bazeder-féle kórúknál, tüdő és szivbántalmaknál s mindenütt ott, ahol üdülés és erősödés véteik célba.

Kir. posta- és táviradivatal a házban.

3-3 **Dr. Szontagh Miklós.**

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Házeladás.

Zomborban, a Szelencse külvárosban, a kalap-utcában elfekvő, előcsarnok, 3 szoba, konyha, éleškamra, fakamra s pincéből álló jókarban levő, 595. ö. i. sz. ház, 180 ö. beltelekkel, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál.

623. szám.

tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Pollák Salamon végrehajtató kérelme folytán Petrovics Miklós és Lovra végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 54 frt 64 kr tőkekövetelés és járuléki kielégítése végett az 1881. évi 60. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a palánkai kir. járásbírósg területén levő, Plávna község 83. sz. telekjegyzőkönyvében A. I. 3-11. sorszámon alatt felvett 1/4 telekből Petrovics Miklós és Lovrát megillető jutalékra (1/8 telekre) 1071 frtban megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Plávna községéknél leendő megtartására haráridőül 1889. évi június hó 10-ik napjának délutáni 3 órájára kitézi, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi március hó 6-ik napján.

Dr. Schulek Kálmán,
kir. aljárásbíró.

3491. sz.

kig. 1889.

Árlejtési hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Torzsa községben a községi nagyvendéglő felépítésének biztosítása céljából f. évi május hó 29-én délután 3 órakor a torzsai községéknél írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést tartok s ehhez a vállalkozókat azzal hívom meg, hogy a 6224 frt 42 krtban előirányzott vállalati ár 10%-a az árlejtés megkezdésekor készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban leteendő, illetőleg a torzsai községi előjáróknál az árlejtés megkezdéséig benyújtható írásbeli ajánlathoz melléklendő.

Az árlejtés többi feltételei, valamint az építési tervek a torzsai jegyzői irodában a hivatalos órák alatt mindig megtekinthetők.

Kulán, 1889. évi május hó 22-én.

Molnár,
főszolgabíró.

2-1

227. sz.

1889.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbírósg 1513. sz. végzése által Paul Kálmán ügyvéd, zombori lakos végrehajtató javára Asztalos Pál bogojevai lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1888. évi március hó 3-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 80 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 321 frtra becsült 2 ló, 2 koesi, 2 ökör, nagy kád, sertés, vaseke taligával, vasborona és egy kettős sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 2043/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bogojeván a községéknél leendő eszközésére 1889. évi június hó 4. napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1889. évi május hó 19-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

Ajánlkozás.

Egy falusi róm. kath. okl. néptanító, ajánlkozik július és augusztus havára bárhová nevelőnek, vagy gazdaság mellé, vagy pedig a méhészet kezelése mellé. A méhészetet önállólag képes kezelni s erről külön bizonyítvánnyal szolgálhat. Beszél magyarul, németül és szerbül. Bővebb tudósítást ad e lap kiadója.

2-1